

Asia: Lausuntopyyntö, Myrsky Energia Oy:n Murtoperä-Vuolijoki 400kV:n voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma (POSELY/2596/2023)

Pohjois-Savon ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Myrsky Energia Oy:n suunnittee uutta Murtoperä-Vuolijoki 400 kV voimajohtoyhteyttä. Voimajohtoreitti sijoittuu Kajaanin, Pyhäjärven ja Kiuruveden kaupunkien sekä Vieremän kuntien alueelle. Se on vaihtoehdosta riippuen n. 69,8–78,6 km pitkä ja se on tarkoitus rakentaa pääosin Elenian Vuolijoki-Pihtipudas 110 kV -voimajohdon kanssa samaan maastokäytävään. Voimajohdon on tarkoitus toimia alueelle suunniteltujen tuulivoimahankkeiden sähkönsiirtoyhteytenä valtakunnanverkkoon.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeessa on toteutettu 2023–2024 aikana pesimälinnustokartoitukset ja soidinselvitykset. Selvityksissä löydettiin useita metson soittimia (15 soidinta, joista 5 metson soidinta).

Hankealueen läheisyydessä sijaitsee Talaskankaan (MAALI, IBA ja FINIBA) arvokkaat lintualueet. Lisäksi alueen läheisyyteen (alle 3 km säteelle) sijoittuu 8 Natura-aluetta: Hällämönharju-Valkeiskangas, Rahajärvi-Kotteroinen, Kaatiainen, Saarisuo-Kurkisuo, Mammonhauta-Rotimojoki, Otanneva, Joutensuo ja Talaskangas.

Suunnitellun voimalinjan osalta on havaitut kanalintujen soidinpaikat ja reviirit tärkeä huomioida, varsinkin uuden maastokäytävän alueella. Soidinpaikkojen sijainnit tulisi ottaa huomioon reitin sijoittelussa. Kanalintujen soittimet saattavat häiriintyä, jos voimalinja rakennetaan liian lähelle soidinpaikkoja. Esimerkiksi metso on herkkä häirinnälle. Hankkeen vaikutuksia voidaan lieventää esim. ajoittamalla rakennusvaiheen työt soidinajan ja lintujen pesimä- ja/tai muuttoajan ulkopuolelle. Lisäksi suosittelomme huomiomerkitöiden lisäämistä niille kohteille, joiden läheisyydessä on linnustollisesti tärkeitä muutonaikaisia levähdysalueita tai FINIBA- ja MAALI-alueita.

Hankealue ja sitä ympäröivät tuulivoimahankkeet sijaitsevat metsäpeuran esiintymisalueella. Hankealueelle sijoittuu myös Luonnonvarakeskuksen vasallisten vaadinten elinympäristöjen ennusteen mukaisia erittäin hyvin metsäpeuran lisääntymiselle soveltuvia alueita (luonnonvaratieto.luke.fi). Suomenselän metsäpeurojen kesäalueiden laajentuminen Pyhännältä Oulujärven eteläpuolitse kohti Kainuun metsäpeuraosakannan elinalueita on tärkeää mahdollistaa turvaamalla häiriövapaita elinympäristöjä, etenkin Natura- ja luonnonsuojelualueita ja niiden välisiä yhteyksiä.

Luke näkeekin tärkeäksi huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa erityisesti mahdolliset häiriövaikutukset Talaskankaan Natura-alueelle ja sen kytkeytyvyyden varmistamisen.

Rangifer-suvun peurojen on todettu välttävän voimalinjoja. Välttämisen voimakkuus on ollut havaittavissa 4 km etäisyydelle voimalinjoista ja teistä. Voimalinjoilla saattaa myös olla peuroille estevaikutus. Erityisesti vasomisaikaan ja vasojen kanssa kulkevat vaatimet ovat herkkiä ihmishäiriölle. Näin ollen hankkeella saattaa olla negatiivisia vaikutuksia metsäpeuralle, jotka tulee ottaa huomioon selostusvaiheessa. Selostusvaiheessa tulee myös metsäpeuran osalta kiinnittää huomiota erityisesti rakentamisen ajankohtaan ja ekologisten yhteyksien säilyttämiseen. Lieventämistoimenpiteenä johtoalueista voi myös pyrkiä rakentamaan eri lajeille houkuttelevampia habitaatteja.

Alueella ja/tai sen läheisyydessä esiintyy kaikkia neljää suurpetoamme. Suunniteltu voimalinja sijoittuu osin Vuolijoki-Marttisen ja Kiuruveden susireviireille.

Hankealueen läheisyydessä on useita erilaisia suunniteltuja ja toteutuneita maankäyttöhankkeita (YVA-ohjelman s.164, Kuva 88. Tuulivoimahankkeet Murtoperä-Vuolijoen voimajohdon läheisyydessä.) Hankealueen ympäristössä laajoja alueita on muuttumassa energiantuotantoon liittyviksi alueiksi. Tämän hankkeen tulevaisu vaiheissa on tärkeää ottaa huomioon tuulivoimarakentamisen ja muun maankäytön yhteisvaikutus paikallis- tai osapopulaatiotasolla lajien elinmahdollisuuksien muutoksiin.

3 Lausunnon tiivistelmä

Hankealueella saattaa esiintyä kaikkia suurpetojamme. Alue sijoittuu osin Vuolijoki-Marttisen ja Kiuruveden susireviireille. Hankealue kuuluu metsäpeuran esiintymisalueisiin ja alueelle sijoittuu vasallisten vaadinten elinympäristöennusteen mukaisia erinomaisia lisääntymisajan ympäristöjä. On tärkeää, että hankkeen jatkosuunnittelussa otetaan huomioon tuulivoimarakentamisen ja muun maankäytön yhteisvaikutus paikallis- tai osapopulaatiotasolla erityisesti suurpetojen ja metsäpeuran elinmahdollisuuksien muutoksiin. Rakennusvaiheen työt on syytä ajoittaa soidin- ja pesimäajan ulkopuolelle. Kanalintujen soitimet saattavat häiriintyä, mikäli voimalinja rakennetaan liian lähelle soidinpaikkoja. Lisäksi Rangifer-suvun peurojen on todettu välttävän voimalinjoja. Voimalinjoilla saattaa myös olla peuroille estevaikutus. Erityisesti vasomisaikaan ja vasojen kanssa kulkevat vaatimet ovat herkkiä ihmishäiriölle. Näin ollen hankkeella saattaa olla negatiivisia vaikutuksia metsäpeuralle, jotka tulee ottaa huomioon selostusvaiheessa.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 17.11.2024 klo 15:03:11.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: